

2013-09-06

Enkät om schmallebergvirus i nötbosättningar - resultat

Bakgrund

En enkätundersökning genomfördes under våren 2013 för att få en uppfattning om vilka konsekvenser schmallebergvirus (SBV) haft i svenska nötkreatursbosättningar efter att det introducerades till Sverige under sensommaren/hösten 2012. Alla nötbosättningar uppmanades att delta, oavsett om man upplevt problem som skulle kunna bero på SBV i bosättningen eller inte. Enkäten genomfördes av Statens veterinärmedicinska Anstalt (SVA), Svenska Djurhälsovården (SvDHV) och Växa Sverige och fanns tillgänglig på respektive organisations hemsida.

Deltagande bosättningar

Totalt 180 bosättningar svarade på undersökningen, varav 120 dikobosättningar och 60 mjölkbosättningar. Av de som svarade på enkäten var 40 % belägna i Skåne län.

Kalvningsresultat

I enkäten angav lantbrukarna hur många kor/kvigor som inte hade kalvat som förväntat under 2012 och 2013, med avseende på aborter, liten/svagfödd kalv, dödfödd kalv, missbildad kalv och förlossningssvårigheter. Resultatet visade att dikobosättningarna upplevt mer problem under 2013 jämfört med 2012; medianbosättningen angav för 2013 att 20 % av kvigor/korna inte hade kalvat som förväntat (interkvartil variationsbredd (IKV) 7-35 %) jämfört med 2012 då siffran var 5 % (IKV 0-19 %). För mjölkbosättningarna var det liknande siffror för 2013 (median 8 %; IKV 3-16 %) som för 2012 (median 7 %; IKV 4-15 %). Av alla kor/kvigor som inte hade kalvat som förväntat hade 25 % aborterat, 25 % fått dödfödd kalv, 18 % fått missbildad kalv, 17 % haft förlossningssvårigheter och 15 % fått liten/svagfödd kalv.

Utöver problem med kalvningar uppgav 40 % av bosättningarna att de hade haft problem med omlöp och tomma kor/kvigor under hösten 2012. Dessutom hade 22 % av bosättningarna upplevt mer sjuklighet generellt under hösten 2012 jämfört med tidigare år.

Förekomst av insekter

Bosättningarna fick svara på hur de upplevt förekomst av bitande insekter såsom knott under 2012. Cirka 5 % hade upplevt att det var mycket mer än vanligt, 7 % att det var mer än vanligt, 65 % att det var som vanligt, 3 % att det var mindre än vanligt och 20 % hade ingen uppfattning. Under bestessäsongen 2012 hade 30 % av bosättningarna behandlat djuren med medel mot insekter.

Slutsats

Då det var ett fåtal svarande på enkäten bör man ha i åtanke att en besättning troligtvis är mer benägen att delta om man upplevt SBV-relaterade problem. Enkäten visar dock att introduktionen av SBV i Sverige under sensommaren/hösten 2012 haft konsekvenser för nötkreatursbesättningar, vilket också stöds av att man på SVA påvisat SBV vid obduktion av missbildade kalvar.

Även om resultatet av enkäten bygger på ett litet antal besättningar är de i linje med det förväntade utfallet, med mer problem i dikobesättningar jämfört med mjölkbesättningar, då dessa har en mer koncentrerad betäcksperiod och SBV kan därmed få mer omfattande konsekvenser.